

- *Bid.* Aan het begin en als kring aan het eind.
- *Onderricht.* De christelijke doop.
- *Besprek.* Deelname aan de doop.
- *Lees met elkaar.* Minstens de onderstreepte bijbelgedeelten.
- *Deel de studie uit.* Aan het begin.

A. DE BETEKENIS VAN DE CHRISTELIJKE DOOP

1. De doop is een van de vier instellingen van Jezus Christus

Jezus Christus heeft vier belangrijke instellingen aan de Kerk gegeven: (1) het christelijke leiderschap¹, (2) het christelijke huwelijk², (3) het avondmaal³ en (4) de doop⁴.

2. De betekenis van het woord ‘dopen’

Het woord ‘dopen’ (Grieks: baptizo) heeft in de Bijbel geen letterlijke, maar alleen een rituele⁵, figuurlijke⁶ of geestelijke⁷ betekenis. De christelijke doop is in wezen een gedoopt worden met de Geest⁸, d.w.z. God geeft een gelovige zijn Heilige Geest, die hem wedergeboren doet zijn en hem de vrucht en de gaven van de Heilige Geest geeft. De gelovige wordt met water gedoopt als rituele teken en zegel dat God hem met de Geest gedoopt heeft⁹. Wanneer je het woord ‘dopen’ in de Bijbel tegenkomt, stel dan eerst vast of het over ‘het gedoopt worden met de Geest’ of over ‘het gedoopt worden met water’ gaat.

3. De betekenis van de doop met de Geest

- De doop met de Geest betekent dat de gelovige verenigd is met Jezus Christus in al de fasen van zijn verlossingswerk. De oude natuur van de gelovige is met Jezus Christus gestorven en zijn nieuwe natuur is met Jezus Christus opgestaan¹⁰. Hij is met Christus bekleed¹¹. ‘Hij is in Christus’ en ‘Christus is in hem’¹². Door de doop met de Geest wordt hij het bezit van, komt onder het beheer (heerschappij) en de bescherming van en is toegewijd aan de Drie-enige God van de Bijbel¹³.
- De doop met de Geest betekent dat de gelovige verenigd is met het Lichaam van Christus (de wereldwijde Kerk/Gemeente)¹⁴. De christen is een deel geworden van Gods N.T. verbondsvolk, de voortzetting van Gods O.T. verbondsvolk¹⁵.
- De doop met de Geest betekent dat de gelovige wedergeboren is¹⁶: d.w.z. dat de Heilige Geest bij en in hem is komen wonen, dat de gelovige de vrucht van de Geest gaat dragen en ook toegerust wordt door een of meerdere geestesgaven¹⁷.
- De doop met de Geest betekent dat de gelovige gerechtvaardigd en dus gered is uit genade door het geloof¹⁸. ‘Rechtvaardiging’ betekent dat God de gelovige volkomen rechtvaardig (vergeven) verklaard heeft en hem voortaan als volmaakt gerechtvaardigd beschouwt en behandelt. Al zijn zonden uit het verleden, heden en toekomst zijn afgewassen (d.w.z. hij is volkomen vergeven)¹⁹. Dit is de eeuwige nieuwe positie (staat) van de gelovige voor God.

¹ Mt 16:18-19, 18:18, Hd 20:17,28

² Mt 19:1-6

³ Mt 26:26-29

⁴ Mt 28:19

⁵ het dopen (wassen, schoonspoelen) van bekens (Mk 7:4b); het dopen (wassen) van handen voor de maaltijd (Lk 11:38; zie 2 Kon 3:11), het dopen van gelovigen met water (Mk 1:8a; Mt 28:19)

⁶ met de doop van het lijden gedoopt worden, overweldigd worden door het lijden (Mk 10:38-39)

⁷ de doop met de Geest (Mk 1:8b), de doop met vuur (Mt 3:11-12)

⁸ ‘De doop met de Geest’ wordt alleen zeven maal in het N.T. genoemd (Mt 3:11-12; Mk 1:8; Lk 3:16-17; Jh 1:33; Hd 1:5; Hd 11:16; 1 Kor 12:13) en allen verwijzen naar een eenmalige gebeurtenis, m.n. de wedergeboorte, het begin van het nieuwe leven van de gelovige. ‘De vervulling met de Geest’ (Ef 5:18) betekent een hernieuwde overgave aan de heerschappij van Christus in je hart en hoort meerdere keren daarna in het leven van de gelovige voor te komen.

⁹ Hd 10:47-48; zie Jh 3:5, Hd 19:3-6, Tit 3:3-8

¹⁰ Rom 6:3-8, Kol 2:11-12

¹¹ Gal 3:27

¹² Kol 1:27-28

¹³ Mt 28:19

¹⁴ door één Geest tot één Lichaam gedoopt (1 Kor 12:13 HSV). Dopen met de Geest = in de schuur bijeenbrengen; en dopen met vuur = met onblusbaar vuur verbranden (Mt 3:11-12). Allen die (met de Geest) in Christus gedoopt zijn, zijn ook overeenkomstig de belofte erfgenamen (van het verbond met Abraham/genadeverbond) (Gal 3:27,29 HSV)

¹⁵ Gal 3:7-9,29, verbondsvolk (Lev 26:12 en 2 Kor 6:16), zie Gemeente/Kerk (Ps 107:32 NBG en Mt 16:18)

¹⁶ Hd 10:47-48, zie Jh 3:5. Gered door het bad van de wedergeboorte en de vernieuwende kracht van de Heilige Geest die Hij rijkelijk over ons heeft uitgegoten (Tit 3:5-6)

¹⁷ de Geest bij en in de gelovige (Jh 14:16-18), de vrucht van de Geest (Gal 5:22-23), de gaven van de Geest (1 Kor 12:11)

¹⁸ wie gelooft en gedoopt is (met de Heilige Geest) zal worden gered (Mk 16:16),

zij die geloven ... gerechtvaardigd door zijn genade, erfgenamen zouden worden (Tit 3:7-8, zie Ef 2:8)

¹⁹ Hd 2:38, Hd 22:16, zie Psalm 103:3a en Heb 8:12

4. De betekenis van de doop met water

De doop met water wordt in het Nieuwe Testament in verband gebracht met de wedergeboorte, de rechtvaardiging en de reiniging.

- De doop met water wordt in de eerste plaats in verband gebracht met de doop met de Geest (de wedergeboorte) in het N.T.²⁰. De doop met water is het zichtbare teken en zegel (verzekering) van de onzichtbare doop met de Geest (de wedergeboorte). God geeft aan de gelovige dit teken en zegel om hem te verzekeren dat hij wedergeboren is²¹.
- De doop met de Geest in het Nieuwe Testament wordt ook in verband gebracht met de geestelijke besnijdenis van het hart²². Ook de besnijdenis van het lichaam in het O.T. vereiste later de geestelijke besnijdenis van het hart²³. De besnijdenis van het lichaam in het O.T. was het teken en zegel van de rechtvaardiging door het geloof²⁴ en de doop met water in het N.T. is het teken en zegel van de vergeving van de zonde, d.w.z. van de rechtvaardiging door het geloof²⁵. Maar terwijl de besnijdenis van het lichaam alleen een tijdelijk teken van het O.T. verbond was (en dus alleen een functie gedurende de O.T. periode had)²⁶, is de doop met water het beslissende teken en zegel van het N.T. verbond²⁷. En terwijl de besnijdenis van het lichaam in het O.T. al bij pasgeboren jongetjes plaatsvond²⁸ die later nog moesten geloven²⁹, vindt de doop met water in het N.T. plaats bij mensen die al tot geloof gekomen zijn³⁰.
- De doop met water wordt in de derde plaats in verband gebracht met de reinigingsrituelen in het O.T.³¹ In het O.T. was het sprenkelen met water op mensen een symbool voor de reiniging van zonden³². In het N.T. is het besprenkelen van het hart een symbool voor de innerlijke reiniging (afwassing van zonden) en het wassen van het lichaam een symbool voor de uiterlijke doop met water³³. De doop met water is het zichtbaar teken en zegel van de afwassing van de zonden³⁴.

5. Er is maar één doop

De Bijbel leert: “één doop”³⁵. De doop is in wezen een gedoopt worden met de Geest en het gedoopt worden met water is daarvan het teken en zegel. Efeziërs 4:5 slaat niet op de doop met water, omdat alleen de doop met de Geest een gelovige effectief kan verenigen met de Drie-enige God (Christus)³⁶ en met de één algemene christelijke Kerk³⁷ en hem de Heilige Geest kan geven³⁸.

6. Dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

Dopen met water ‘in de naam van’³⁹ de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest symboliseert dat de gelovige door de doop met de Geest verenigd is met de Een die deze Naam draagt (de God van de Bijbel). Matteüs 28:19 duidt aan dat iemand met water gedoopt wordt als zichtbare teken dat hij aan de Drie-enige God behoort. Het duidt niet persé aan dat deze naam bij de doop met water uitgesproken moet worden, maar mag wel uitgesproken worden.

7. Dopen op de naam van Christus

Dopen met water ‘op de naam van’⁴⁰ Jezus Christus symboliseert dat de gelovige gedoopt wordt op gezag van Christus, zijn verdiensten en zijn aanspraken. De gelovige wordt met water gedoopt omdat hij zijn vertrouwen stelt op Christus en zijn verdiensten, zich met Christus verbindt, de aanspraken van Christus erkent, de leerstellingen van Christus onderschrijft en zich toewijdt Christus te gehoorzamen.

²⁰ Hd 10:47-48, zie Jh 3:5

²¹ Titus 3:5-6

²² Kol 2:11-13

²³ Lev 26:41, Dt 10:16, 30:6, Jer 4:4, 9:25-26, Rom 2:28-29

²⁴ Rom 4:11-12

²⁵ Hd 2:38a

²⁶ besnijdenis in het O.T. (Gen 17:9-14), besnijdenis in het N.T. (Gal 5:2-6, Gal 6:12-15)

²⁷ Mt 28:19

²⁸ Gen 17:9-14

²⁹ Heb 4:2

³⁰ Hd 2:38,41, Hd 8:36-37, 10:43,47-48, Hd 16:31-33

³¹ dopen als een reinigingsritueel (Joh 3:22-25), de leer van de dopen (meervoud: reinigingsrituelen) (Heb 6:2 HSV)

³² Ezech 36:25-28

³³ Heb 10:22, zie Joh 3:5

³⁴ Lk 22:16

³⁵ Ef 4:5

³⁶ Ef 1:13

³⁷ 1 Kor 12:13

³⁸ Hd 2:39, 1 Kor 6:19

³⁹ Grieks: eis to onoma (Mt 28:19)

⁴⁰ Grieks: epi to onomati (Hd 2:38, NBG), zie Grieks: en to onomati (Hd 10:48)

B. DE BEDIENING VAN DE DOOP MET WATER⁴¹

1. De doop met water is een bevel van Christus⁴².

De doop met water is geen vrije keus voor christenen. Dit bevel staat in de context van het maken van discipelen en dus moet de gelovige die met water gedoopt is verder getraind worden een discipel van Jezus Christus te worden (d.w.z. hij moet Jezus volgen, van Jezus leren en de kenmerken van een discipel ontwikkelen⁴³).

2. De doop met water wordt bediend door een ander christen.

Het geeft uitdrukking aan de overtuiging dat God de eerste stap naar de gelovige gezet heeft en hem heeft wedergeboren⁴⁴.

3. Eerst geeft de doper het getuigenis van God aan de dopeling.

De doper doopt de dopeling ‘in de naam van’ Christus, d.w.z. de doper spreekt de naam van Christus uit bij de doop⁴⁵. Vergelijk het noemen of aanroepen van de naam bij andere handelingen⁴⁶. Met de doop met water geeft God aan de dopeling *een zichtbaar teken, getuigenis en certificaat* dat de gelovige daadwerkelijk met de Geest gedoopt is. De doop met water is het teken en zegel dat de gelovige door de doop met de Geest in een essentiële relatie gebracht is met Degene die deze Naam draagt⁴⁷, dat zijn leven nu met Christus verborgen is in God⁴⁸, dat hij behoort tot de wereldwijde Kerk, de voortzetting van Gods O.T. verbondsvolk⁴⁹ en dat al zijn zonden in het verleden, heden en toekomst vergeven zijn (d.w.z. afgewassen zijn). Let op: nergens in de Bijbel wordt de doop met water in verband gebracht met lid worden van een of ander gemeente of kerkgenootschap! Dit getuigenis van God aan de dopeling is belangrijker dan het getuigenis van de dopeling aan de gemeente.

4. Daarna geeft de dopeling zijn getuigenis of belijdenis aan God en de mensen.

De dopeling wordt door de doper gedoopt ‘op de naam van’⁵⁰ Christus, d.w.z. op het gezag van Christus, zijn verdiensten en aanspraken. En de dopeling noemt of roept de naam van Christus aan bij zijn doop met water⁵¹. Hij belijdt dat hij zijn vertrouwen stelt op Christus en zijn verdiensten (zijn dood en opstanding); dat hij zich in volledige afhankelijkheid aan Christus onderwerpt, dat hij alle aanspraken van Jezus Christus erkent, dat hij alle leerstellingen van Jezus onderschrijft, dat hij al de geboden van Jezus Christus wil gehoorzamen en betrokken wil raken in de dienst van Jezus Christus.

Behalve zijn openlijke belijdenis van zijn geloof, mag de dopeling ook een getuigenis geven van hoe hij tot geloof in Christus is gekomen, of een gebed bidden, of de gemeente vragen een lied met hem te zingen.

5. De doop met water is niet een magisch ritueel.

Het doel van de doop met water is nooit om de doop met de Geest (d.w.z. de ontvangst van de Heilige Geest en de afwassing van zonden) te bewerkstelligen. De doop met water is ook niet het middel waardoor Gods genade in een persoon (hetzij baby, hetzij volwassene) gegoten wordt, zodat hij in staat gesteld wordt goede werken te doen waardoor hij vervolgens behouden zou worden⁵².

⁴¹ Grieks: hudati, derde naamval, aanduiding van het middel waarmee gedoopt wordt (Mk 1:8)

⁴² Mt 28:19, Hd 22:16

⁴³ Mt 28:19

⁴⁴ Als iemand uit God geboren wordt, gaat hij Jezus Christus in geloof aannemen en zo wordt hij een kind van God (Jh 1:12-13 HSV)

⁴⁵ Grieks: en to onomati (Hd 10:48), met of bij het noemen of aanroepen van de naam (hoofdzakelijk door de handelende persoon/de doper) ontvangt de dopeling een zichtbaar teken en zegel (verzekering) van God m.b.t. de betekenis van de doop met de Geest.

⁴⁶ Met het noemen of verkondiging van de naam van Jezus Christus gebeuren er dingen: boze geesten worden uitgedreven (Mk 9:38), een verlamde wordt genezen (Hd 3:6), het evangelie wordt openlijk verkondigd (Hd 9:27), mensen worden verlost (Hd 4:12), gebeden worden beantwoord (Jh 15:16), knieën buigen zich voor Jezus Christus (Fil 2:10).

⁴⁷ hij wordt verbonden met Christus (zie Rom 6:3a, Gal 3:27), maar niet met een mens of kerkgenootschap (1 Kor 1:13,15)

⁴⁸ Kol 3:3

⁴⁹ Verbondsvolk in O.T. (Lev 26:12) en N.T. (2 Kor 6:16); zie Gemeente /Kerk in O.T. (Ps 107:32 NBG) en N.T. (Mt 16:18)

⁵⁰ Grieks: epi to onomati (Hd 2:38)

⁵¹ Grieks: epikalesamenos to onoma autou (Hd 22:16), “terwijl je zijn naam aanroept”, hier dus door de dopeling

⁵² Ef 2:8-9